

Müzelerimiz Allah'a emanet

• Perihan ÇAKIROĞLU

İSTANBUL Resim ve Heykel Müzesi'nde geçtiğimiz günlerde meydana gelen tablo hırsızlığı, müzelerin güvenlik konusunu gündeme getirdi.

Yaptığımız bir araştırmaya göre Topkapı Sarayı Müzesi dışındaki hiçbir müzemizde "kapalı devre televizyon sistemi" bulunmuyor. Paha biçilmez değerlerdeki eserlerin sergilendiği müzelerde hırsıza ve yangına karşı koruma yöntemleri çağdı. Bu arada dünyaca ünlü tarih zenginliklerinin sergilendiği Arkeoloji Müzesi başta olmak üzere birçok müzede de koruma görevlisi sayısının azlığı yüzünden önemli bölümler ziyarete kapalı tutuluyor. Müze yetkilileri, çeşitli başvurulara rağmen bekçi sayısının artırılmaması nedeniyle Arkeoloji Müzesi'nin dörtte üçünü ziyaretçilere kapattıklarını belirterek, "Aksi halde meydana gelecek bir olayda sorumluluk üzerimizde kalacak" dediler.

Bazı müzelerde ise koruma görevlilerine temizlik de yaptırılıyor. 50-60 bin lira arasında aylık alan bu koruma bekçilerine paha biçilmez eserler emanet ediliyor.

Osmanlı saltanatının eşsiz eserlerinin sergilendiği Topkapı Sarayı Müzesi, kapalı devre TV sistemi ile korunuyor. Müze Müdürü Sabahattin Türkoğlu, ayrıca en küçük harekete karşı bile duyarlı "ultrasonik alarm sistemi"nin de korumada kendilerine büyük yardımcı olduğunu belirterek, "Bana göre tüm müzelerimizde kapalı devre TV sistemi kurmak gereklidir. Müze korumada en iyi sistem dikkatli insandır. Yani kapalı devre TV sistemi başında oturan dikkatli insandır" dedi.

25 yıllık müzeci Türkoğlu, Topkapı Sarayı'ndaki her bölümde alıcı kameralar bulunduğunu, bunların sarayın içindeki bir merkeze bağlı olduğunu ve günün 24 saatinde çalışan görevlilerce denetlendiğini söyledi. Sabahattin Türkoğlu, bu sistemin Batı'da da uygulanan en son koruma tekniklerinden biri olduğunu ifade etti ve yangına karşı ise "özel itfaiye teşkilatı"nın her an hazır olduğunu bildirdi.

ÖTEKİ MÜZELERDE DURUM

Arkeoloji Müzesi: Anadolu'daki çeşitli kazılarda bulunan eski çağların ünlü eserlerinin sergilendiği müzede Topkapı Sarayı'na göre daha eski moda bir alarm sistemi bulunuyor. Gece ve gündüz bekçileri görev yapıyor. Ancak yaklaşık 25 koruyucu eksiği olduğu için

müzenin şu anda dörtte üçü kapalı. Müzede yangına karşı önlemler alınmış, ancak tekniği çok eski.

Türk İslam Eserleri Müzesi: Sultanahmet'teki yeni restore edilen İbrahim Paşa Sarayı'nda bulunan bu müzede dünyanın en zengin İslam eserleri sergileniyor. Burada da koruma elemanı sayısı yetersiz. Bekçiler, müzenin hem temizlik, hem de korumasında görevli. Ziyaretçiler, içeriye alınırken, "çanta kontrolü" yapılıyor.

Resim ve Heykel Müzesi: 19. yüzyıl Türk ve ayrıca yabancı sanatçılara ait resim ve heykellerin sergilendiği bu müzede geçtiğimiz günlerde 3 tablo çalınmıştı. Burada da hem koruma görevlisi sayısı az, hem de koruma tekniği yetersiz.

Ayasofya Müzesi: İstanbul'un Bizanslılardan kalma bu ünlü binasında gece ve gündüz bekçilerle korunuyor. Her tarafında telefon tertibatı olan binanın yangın yönetmeliğine uygun alarm sistemi var. Ancak çağdaş değil. Müze, Türkiye'nin en iyi ikona koleksiyonuna sahip. Ancak ne yazık ki, güvenlik sisteminin yetersizliği yüzünden bu koleksiyon bugüne kadar sergilenemedi.

Kariye Müzesi: Bizanslılardan kalma mozayikleri ile ünlü bu müzede gündüz ve gece birkaç bekçi görev yapıyor.

Deniz Müzesi: Beşiktaş'ta bulunan ve Türk denizcilik tarihine ait eserlerle saray kayıklarının sergilendiği müze, askerle korunuyor. Alarm sistemi yanında dahili ve harici telefon hatları bulunuyor.

Askeri Müze: Harbiye'de bulunan ve Türk askerlik tarihinin ilginç silahlarını içeren eşsiz eserlerle ünlü bu müze yakında yeni yapılan ve en son modern teknikle korunacak olan o bölgedeki yeni binasına taşınacak.

Dolmabahçe Sarayı: Son Osmanlı padişahlarının ve Atatürk'ün de hastalığı sırasında kaldığı saray, asker ve polis tarafından korunuyor. Alarm sistemi ve yangına karşı alınan önlemler, yine de teknik olarak eski.

Bu arada, Rumelihisarı sırtında bulunan Şair Tevfik Fikret'in adını verdiği "Aşıyan Müzesi", Şişli'de Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı'nın ilk hazırlıklarını yaptığı ev olan "Atatürk Müzesi", Tanzimat, Belediye ve Yerebatan müzelerinde de güvenlik ve yangına karşı koruma, oldukça eski moda. İlgililer, bugüne kadar hiçbir olay meydana gelmediğini, bunu ise şansa bağladıklarını söylediler.